

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA nr. 525 din 07.07.2021

Dosarul nr. 566/2020

Petiție nr. 4684/31.07.2020

Petentă:

Reclamată: Compania Națională de Transporturi Aeriene Române TAROM SA

Obiect: discriminare prin refuzul îmbarcării în avion a unei persoane cu dizabilitate locomotorie pe motiv că îmbarcarea nu este permisă persoanelor cu fotoliu rulant în avioane de tip ATR

I. Numele, domiciliul și sediul părților

Numele și domiciliul petentei

1.

Numele și domiciliul reclamatei

2. Compania Națională de Transporturi Aeriene Române TAROM SA – prin reprezentant legal - cu sediul în loc.Otopeni str. Calea Bucureștilor nr.224, FC, jud. Ilfov

II. Citarea părților

3. În temeiul art. 20, alin. 4 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată (în continuare O.G. nr. 137/2000), s-a îndeplinit procedura de citare.

III. Susținerile părților

Susținerile petentei

4. Petenta arată că este utilizatoare de fotoliu rulant (grad I-handicap motor) cu necesitatea de a fi însoțită permanent de asistent personal (mama) care o ajută în chestiunile zilnice care necesită deplasare, mobilitate fizică (mers). Având această condiție medicală care pune probleme de deplasare alege (de cele mai multe ori) transportul aerian.

5. Petenta arată că a ales acest tip de deplasare și în luna noiembrie 2019 pentru a merge la Conferința Națională a Asociației Psihologilor din România (APR) ce s-a derulat la Cluj în intervalul 22-24 noiembrie 2019. În acest scop a achiziționat două-biletele avion la Tarom prin intermediul aplicației Esky, pentru data de 21 noiembrie. (traseul era Iași-București -Cluj.) , astfel: Joi, 21 Noiembrie 2019 (19:25-20:35) Zbor 0708 Iași —București (Otopeni) cu transfer/escala Joi, 21 noiembrie 2019 (21:55-22:50) Zbor 0649 -București (Otopeni) - Cluj.

6. Petenta a solicitat Taromului asistentă la îmbarcare fiind utilizatoare de fotoliu rulant (cu mai puțin de 48 ore înainte de zbor, mai exact cu aproximativ 45 ore.). Petenta nu a fost informată că îmbarcarea nu este permisă persoanelor cu fotoliu rulant în avioane de tip ATR.

La ajungerea în aeroportul din Iași, echipa de asistență la îmbarcare era acolo, ar fi fost dispusă să o îmbarce dar acest lucru a fost interzis de către salariatele de la ghișeul Tarom care au motivat că așa este regulamentul.

7. Pentru a reuși să ajungă totuși în timp util la destinație, petenta a cumpărat alt bilet la compania privată Blue Air. Personalul Tarom de la Iași a asigurat-o (verbal) că pe secvența București - Cluj se va face o modificare pe bilet și va prelua zborul rezervat. Petenta a urcat în Blue Air cu îmbarcare rapidă, accesibilă și cu ajutor la îmbarcare. Cu avionul Blue Air a ajuns la București dar, pe aeroportul Otopeni, i s-a spus ca nu i-a anunțat nimeni de la Iași și că, dacă se anulează o secvență de zbor se anulează toată călătoria. Așadar, deși avionul spre Cluj încă nu decolase și ar fi avut timp să urce pentru că echipa de asistență la îmbarcare era acolo, a înțeles din ce se vorbea că pilotul nu așteaptă, că închide poarta avionului, că nu își asumă întârzierea și costurile.

8. Pentru a ajunge la destinația finală (Cluj), petenta a plătit alt bilet la zborul de vineri (6:45 dimineața). Petenta a ratat primele activități ale conferinței la care se deplasa și toate aranjamentele efectuate pentru respectivul interval.

Sușinerile reclamatei

9. -

IV. Cadrul legal aplicabil

10. - **O.G 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**

- **Ordinul nr.144/2008 privind procedura de soluționare a petițiilor și sesizărilor**

- **Regulamentul CE nr.1107/2006 al Parlamentului European și al Consiliului privind drepturile persoanelor cu handicap și ale persoanelor cu mobilitate redusă pe durata călătoriei pe calea aerului**

- **Constituția României – art.16, art 50**

- **Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap – art.6**

V. Colegiul director al CNCD reține următoarele:

11. Colegiul director reține faptul că petenta, persoană cu dizabilitate locomotorie, s-a considerat discriminată prin refuzul îmbarcării în avion a unei pe motiv că îmbarcarea nu este permisă persoanelor cu fotoliu rulant în avioane de tip ATR.

12. Conform art. 2 alin. (1) din O.G. 137/2000, privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, constituie discriminare „orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV sau apartenență la o categorie defavorizată, care are ca scop sau efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a

libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.,,

13. Colegiul director analizează dacă în cazul semnalat de către petent se întrunesc condițiile pentru existența unei fapte de discriminare. Pentru ca o faptă să fie calificată ca fiind discriminatorie aceasta trebuie să îndeplinească cumulativ mai multe condiții:

- a) existența unui tratament diferențiat a unor situații analoage sau omiterea de a trata în mod diferit situații diferite, necomparabile;
- b) existența unui criteriu de discriminare conform art. 2 alin. 1 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu modificările ulterioare;
- c) tratamentul să aibă drept scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a unui drept recunoscut de lege,

14. Reținând în coroborare cu aceste aspecte definiția discriminării, astfel cum este reglementată de articolul 2 alin. (1) din O.G. nr. 137/2000, republicată, Colegiul director se raportează la modul în care sunt întrunite cumulativ elementele constitutive ale art. 2 din O.G. nr. 137/2000. Pentru a ne situa în domeniul de aplicare al art. 2, alin. (1) deosebirea, excluderea, restricția sau preferința trebuie să aibă la bază unul dintre criteriile prevăzute de către art. 2, alin. (1), și trebuie să se refere la persoane aflate în situații comparabile, dar care sunt tratate în mod diferit datorită apartenenței lor la una dintre categoriile prevăzute în textul de lege menționat anterior. Așa cum reiese din motivația invocată anterior, pentru a ne găsi în situația unei fapte de discriminare trebuie să avem un criteriu pe baza căruia tratamentul aplicat să fi fost diferit. Subsecvent, tratamentul diferențiat trebuie să urmărească sau să aibă ca efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

15. Având în vedere petiția, astfel cum a fost formulată, precum și înscrisurile depuse la dosar, reiese că petenta a reclamat refuzul îmbarcării în avion a unei persoane cu dizabilitate locomotorie pe motiv că îmbarcarea nu este permisă persoanelor cu fotoliu rulant în avioane de tip ATR.

16. O.G. nr. 137/2000, la art. 10 alin. 1 lit. h) prevede: *„Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, dacă fapta nu intră sub incidența legii penale, discriminarea unei persoane fizice, a unui grup de persoane din cauza apartenenței acestora ori a persoanelor care administrează persoana juridică la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată, respectiv din cauza convingerilor, vârstei, sexului sau orientării sexuale a persoanelor în cauză prin:*

h) refuzarea acordării pentru o persoană sau un grup de persoane a unor drepturi sau facilități”.

În același sens, Art. 50 din Constituția României prevede: *„ Persoanele cu handicap se bucură de protecție specială. Statul asigură realizarea unei politici naționale de egalitate a șanselor, de prevenire și de tratament ale handicapului, în vederea participării efective a persoanelor cu handicap în viața comunității, respectând drepturile și îndatoririle ce revin părinților și tutorilor.,,*

17. Potrivit art 6 din Legea Nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, ,, Persoanele cu handicap beneficiază de drepturi la:

.....

e) locuință, amenajarea mediului de viață personal ambiant, transport, acces la mediul fizic, informațional și comunicațional;,,

18. Refuzul îmbarcării petentei întemeiat pe faptul că trebuia să știe că aeronavele de tip ATR nu îmbarcă persoane cu dizabilități nu poate fi primit ca justificare, întrucât la achiziționarea biletului, clientul nu este informat cu privire la acest aspect și ajunge să achite un serviciu de care nu poate beneficia.

19. Referitor la faptul că petenta a anunțat nevoia de îmbarcare specială cu 45 de ore înainte, în loc de 48 de ore, opțiunea de îmbarcare specială nu poate fi bifată direct la cumpărarea biletului, iar personalul care ajută la îmbarcare, alături de însoțitor, era disponibil la momentul la care petenta a ajuns în aeroport.

20. Față de cele de mai sus, se constată că petentei i s-a încălcat dreptul legitim de a beneficia de serviciile de transport, dificultățile fiind generate de calitatea de persoană cu dizabilitate locomotorie, motiv pentru care, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu unanimitatea membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Se întrunesc elementele constitutive ale faptei de discriminare potrivit art.2 alin.1, art. 10 lit h) și art. 15 din O.G nr.137/2000 și se aplică reclamatei TAROM SA sancțiunea avertismentului, conform art. 5 alin. 2 lit. a, coroborată cu art. 6 și art. 7 din O.G. nr. 2 din 2001.

2. Reclamata va publica hotărârea CNCD pe site-ul său, timp de 30 de zile.

3. O copie a prezentei hotărâri se va comunica părților:

a

b). Compania Națională de Transporturi Aeriene Române TAROM SA – prin reprezentant legal - cu sediul în loc.Otopeni str. Calea Bucureștilor nr.224, FC, jud. Ilfov.

VII. Modalitatea de plată a amenzii:

Nu este cazul.

VIII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată în termenul legal de 15 zile potrivit O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ la instanța de contencios administrativ.

Membrii Colegiului Director prezenți la ședința de deliberări desfășurată online în data de 07.07.2021 au fost: ASZTALOS CSABA FERENC – Membru, DIACONU ADRIAN – Membru, HORIA GRAMA – Membru, HALLER ISTVÁN – Membru, LAZĂR MARIA – Membru, MARIA MOȚA – Membru, OLTEANU CĂTĂLINA – Membru

Prezenta hotărâre va fi comunicată în baza Ordinului Președintelui CNCD nr. 138 din 24.03.2020.

ASZTALOS CSABA FERENC
Membru Colegiul Director,
Președinte CNCD

Data redactării: 07.07.2021

Redactată și motivată: M.M. și M.M

Notă: Hotărârile emise de Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.